بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە
بڕیار
ژمارە (٩) ساڵی ٢٠١٢

بە پێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ی ژمارە (١) ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەموارکراو پێمان دراوەو، بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی پەرلەمانی کوردستـــــان – عێـــــراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (٢) لە ١٩/ ٢٠١٢/٣ بریارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠١٢
یاسای هەمواری یەکەمی یاسای یەکێتی
مامۆستایانی کوردستان ـ عێراق ژمارە (٤)ی ساڵی ٢٠٠٢

ماددەی یەکەم:

بڕگەی (٧)ی ماددەی یەکەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت :

مامۆستا: هەموو مامۆستایان لە قوتابخانە و زانکۆ وپەیمانگا حکومییە تایبەتی و ئەهلییەکان.

ماددەی دووەم:

ماددەی دووەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت:

بەپێی ئەم یاسایە یەکێتییەك بە ناوی (یەکێتی مامۆستایانی کوردستان ـ عیراق) دادەمەزرێت، بارەگای سەرەکی لە هەولێری پایتەخت دەبێت و بۆی هەیە لە پارێزگاکان وهەر یەکەیەکی کارگێڕی لق بکاتەوە بە مەرجێك ژمارەی ئەندامانی تێیدا لە (٣٥٠٠) مامۆستا کەمتر نەبێت، لەگەڵ ڕەچاوکردنی تایبەتمەندی مامۆستایانی زانکۆ.

ماددەی سێیەم:

ماددەی پێنجەمی یاساکە هەموار دەکرێت بەم شێوەیەی لێ دێت:

أ- ئەندامیەتی لە یەکێتی مافێکی ئارەزوومەندانەیە و ئەمانە دەگرێتەوە:

١- هەموو مامۆستایان و وانەبێژانی قوتابخانە و پەیمانگا و زانکۆ حکومییە تایبەتییەکان و ئەهلیەکان.

٢- هەموو مامۆستایان و، سەرپەرشتیاران و ئەندامانی دەستەی فێرکاری و دەرس وتنەوە، کە کارمەندی وەزارەت و دەستە و دامەزراوەکانی پەروەردەیی و فێرکردنن.

٣- خانەنیشانی ئەندام لە دەستەی فێرکاری و دەرس وتنەوە کە دەیانەوێت ببنە ئەندامی یەکێتی بە داواکارییەکی نووسراو.

ب ـ مامۆستایانی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کوردستان چ ئەوانەی شەهیدبوون و چ ئەوانەی لە ژیاندا ماون دەبنە ئەندامی فەخری.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: برگەی (١) لە ماددەی شەشەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێـت:

(دەستەی گشتی و کۆنگرە).

دووەم: بڕگەیەك بۆ ماددەی شەشەم بە زنجیرەی (٦) زیاد دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت:

٦- نوێنەری یەکێتی لە قوتابخانە و دامەزراوەکانی پەروەردە و فێرکردن.

ماددەی پێنجەم:

یەکەم: برگەی (أ) لە ماددەی حەوتەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت:

أ- دەستەی گشتی لە هەموو ئەو ئەندامانەی یەکێتی پێکدێت کە پابەندن بە بڕگەکانی ئەم یاسایەوە و، بە بەرزترین دەسەڵات تێیدا دادەنرێت و هەموو چوار ساڵ جارێك لە بارەگای یەکێتی بەمەبەستی گرێدانی کۆنگرەی گشتی کۆ دەبێتەوە، لە ڕێگەی نوێنەرانیانەوە بە ڕێژەیەك کە ئەنجومەنی تەنفیزی، بۆ هەڵبژاردنی سەرۆکی یەکێتی و ئەندامانی مەکتەبی سکرتاریەت دیاریدەکات کە ژمارەیان دەگاتە ١٥ ئەندامی سەرەکی و ٤ ئەندامی یەدەگ و، نیسابیش بە دوو لەسەر سێی ئەندامان تەواو دەبێت، ئەگەر نیساب تەواو نەبوو هەڵبژاردن دوای تێپەڕینی ١٥ پازدە ڕۆژ لە کۆبوونەوەی یەکەم ئەنجام دەدرێت، و نیساب بە تەواوبوو دادەنرێت ژمارەی نوێنەرانی ئامادەبوو هەرچەند بێت.

دووەم : بڕگەی (ب) لە ماددەی حەوتەم هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:
سەرۆکی یەکێتی و ئەندامانی ئەنجومەنی تەنفیزی و مەکتەبی سکرتاریەت وسەرۆك لقەکان دەبنە ئەندامانی کۆنگرە، و ئەنجومەنی تەنفیزیش بۆی هەیە ژمارەیەك لە مامۆستایانی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کوردستان و کەسایەتیە پەروەردەییەکانی هەرێم وەك ئەندامی کۆنگرە زیاد بکات و رەزامەندی لەسەر ئەو مەرجانەی بۆ ئەم کارە پێویستن بدات، بە مەرجێك کە لە ١٥ نوێنەر پتر نەبن.

ماددەی شەشەم :

ماددەی هەشتەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:
مەرجە ئەو کەسەی بە سەرۆکی یەکێتی یان ئەندامی مەکتەبی سکرتاریەت یان ئەندامی ئەنجومەنی تەنفیزی و سەرۆکی لق وئەندامی دەستەی لق هەڵدەبژێردرێت لە هاووڵاتیانی هەرێم بێت و ماوەی خزمەتی لە پەروەردەو فێرکردندا لە (٥) ساڵ کەمتر نەبێت.

ماددەی حەوتەم :

ماددەی یازدەهەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:
أ ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆ و پێشکەشکردنی پێشنیاری هەمواری یاسای بیمە (الضمان) بە هەموو حاڵەتەکانیەوە.
ب ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆی یاسای یەکێتی و پێشکەشکردنی پێشنیار بۆ هەموارکردنی.
ج ـ لێکۆڵینەوە و گفتوگۆ کردن لەسەر پەیرەوی ناوخۆی یەکیتی و پەسەندکردنی.
د ـ لێکۆڵینەوە رێکخستنی ئەرك و فرمانی لیژنەکانی کۆنگرەی گشتی و پەسەندکردنی راپۆرتی کارگێری و دارایی.
هـ ـ لێکۆڵینەوە و هەڵسەنگاندنی کارەکانی یەکێتی لە ماوەی نێوان هەر دوو کۆنگرەدا.
و ـ هەڵبژاردنی سەرۆکی یەکێتی و ئەندامانی مەکتەبی سکرتاریەت.

ماددەی هەشتەم :

زنجیرە (٣) لە ماددەی دوازدەهەمی یاساکە هەمواردەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:
٣- سەرۆك لقەکان.

ماددەی نۆیەم :

ماددەی سێزدەیەمی یاساکە هەمواردەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

یەکەم:

أ- مەکتەبی سکرتاریەت بە دەستەی گشتی ئەنجومەنی تەنفیزیی یەکێتی دادەنرێت، لەنێو ئەندامانیشدا دوو جێگر هەڵدەبژێرێت و کارەکان لە نێوان ئەندامانیدا دابەش دەکات، سەرۆکی یەکێتی ئامادەی کۆبونەوەکانی مەکتەبی سکرتاریەت دەبێت و بە ئامادەبوونیشی کۆبوونەوە کە بە سەرۆکایەتی ئەو گرێدەدرێت.

ب- لە مەکتەبی سکرتاریەت ڕەچاوی نوێنەرایەتی نەتەوەکانی تورکمان و کلدان سریان ئاشوور دەکرێت.

دووەم: بڕگەی دووەم لە ماددەی سێزدەیەم لادەبرێت.

سێیەم: خاڵی پێنجەمی بڕگەی سێیەمی ماددەکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

٥- کارکردن بۆ بەهێزکردنی پەیوەندیی لەگەڵ سەندیکا و ڕێکخراوە پیشەیی و جەماوەرییەکانی هەرێم و دەرەوەی، بەشێوەیەك کە خزمەت بە بەرژەوەندیی گشتی مامۆستایان و پرۆسەی پەروەردە لە کوردستان ـ عیراقدا بکات.

ماددەی دەیەم:

مادەی چواردەیەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

یەکەم: دەستەکانی لق:

١- نوێنەری لقەکان ئەوانەی کە بۆ ئەندامیەتی کۆنگرەی گشتی هەڵبژێردراون پاش تەواوبوونی کارەکانی کۆنگرە بۆ هەڵبژاردنی دەستەی لق لە نێوان خۆیاندا بۆ یەکە کارگێڕییەکان کۆدەبنەوە کە ژمارەی ئەندامانی لەوە کەمتر نابێت کە لە ماددەی دووەمی ئەم یاسایەدا هاتووە و لە (٩) ئەندامی ڕەسەن و دوو ئەندامی یەدەگ لە پارێزگاکان و (٧) ئەندامی ڕەسەن و دوو ئەندامی یەدەگ لە یەکە کارگێڕیەکانی دیکە پێك دێت.

٢- دەستەی لق لە یەکەمین کۆبوونەوەی خۆیدا سەرۆکێك بۆ خۆی و بەرپرسی لیژنەکانی هەڵدەبژێرێت.

دووەم: خاڵێك بەزنجیرە (٣) بۆ بڕگەی یەکەمی ماددەکە زیاد دەکرێت و بەم شێوەیەی لیٚ دێت:

٣- لەو لقانەدا کە نەتەوەکانی تورکمان وکلدان سریان ئاشوور بوونیان هەیە ڕەچاوی ئەوە دەکرێت کە نوێنەریان هەبێت.

سێیەم : خاڵێك بۆ بڕگەی دووەم زیاد دەكرێت ودەبێتە خاڵی (٣) وبەم شێوەیەی لیّ دێت:

٣- دەستەی لق مانگانە جارێك كۆدەبێتەوە و بۆی هەیە هەركات پێویست بوو كۆبوونەوەی ناثاسایی ببەستێت.

ماددەی یازدەیەم :

خاڵێك بۆ بڕگەی (سێیەم) لە ماددەی پازدەیەم بەزنجیرە (٤) زیاد دەكرێت وبەم شێوەیەی لیّ دێت:

٤- لیژنەی قەزا بە هەماهەنگی لەگەڵ دەستەی لق، لەنێوان دەستەی مامۆستایاندا، نوێنەرێك بۆ یەكێتی لە دامەزراوەكانی پەروەردە و فێركردن هەڵدەبژێرێت، لە پێناو بەهێزكردنی پەیوەندی نێوان یەكێتی و بنكەكانیدا وگەیاندنی ڕێنماییەكانی یەكێتی وئاراستەكان پێیان.

ماددەی دوازدەیەم :

یەكەم : خاڵی (١) لە بڕگەی یەكەم لەماددەی شازدەیەم هەموار دەكرێت و بەم شێوەیەی لیّ دێت:

١- بڕە پارەیەك كە ئەندامان بە پێی میكانیزمێكی دیاریكراو لەلایەن ئەنجومەنی تەنفیزی دەیدەن، ئەم بڕە پارەیەش بەم شێوەیە دابەش دەكرێت:

أ- ٧٠٪ حەفتا لەسەد بۆ حسابی سندووقی بیمە.

ب- ٢٠٪ بیست لەسەد بۆ حسابی لق.

ج- ١٠٪ دە لەسەد بۆ حسابی مەكتەبی سكرتاریەت.

دووەم : بڕگەی دووەم لە ماددەی شازدەیەم هەموار دەكرێت و بەم شێوەیەی لیّ دێت:

دووەم: كۆنگرەی گشتی چۆنیەتی خەرجكردن لە بڕگەكانی (أ ، ب ، ج)ی یەكەم دیاری دەكات و پێویستە دەستەی كارگێری لقەكان پابەند بن بەو ڕێنماییانەی لەم بارەوە دەردەچن، ولیژنە تایبەتەكان (لیژنەی بیمە و لیژنەی یارمەتیدانی ئەندامان) بە مەبەستی جێبەكردنی ڕێنماییانە پێكدەهێنرێن.

سێیەم : بڕگەی حەوتەم هەموار دەكرێت و بەم شێوەیەی لیّ دێت:

حەوتەم: ڕێژەی ١٠٪ دە لەسەدی سەرچاوە داراییەكان كە لە بڕگەی یەكەم (ج) داهاتووە لەلایەن لقەوە بۆ سەر حیسابی مەكتەبی سكرتارییەت دەگوازرێتەوە.

ماددەی سێزدەیەم :

ماددەی بیست و یەكەمی یاسایەكە هەڵدەوەشێتەوە.

ماددەی چواردەیەم:

ماددەی بیست و سێیەمی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی لێ دێت:

لەلایەن لقەوە و لە چوار چێوەی سنووری جوگرافی خۆیدا پێناسە بە ئەندامان دەدات، بە مەرجێك نموونەکە یەکگرتوو بێت و لە مەکتەبی سکرتارییەتەوە دەرچوو بێت.

ماددەی پازدەیەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەیوەندیدارەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی شازدەیەم:

ئەم یاسایە لەرۆژی بلاوکردنەوەیەوە لەرۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان)دا،جێبەجێ دەکرێت.

مسعود بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان ـ عێراق

هەولێر

٢٢/ نیسان /٢٠١٢ ی زایینی
٢ / پوشپەڕ/ ٢٧١٢ ی کوردی
٣٠/ جمادی الاول /١٤٣٣ ی کۆچی

هۆیەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

لە پێناوی رێکخستنی باشتری کارو چالاکیەکانی یەکێتی مامۆستایانی کوردستان بەرەو هێنانە دی ئامانجە پیشەیی ومرۆیی و پەروەردەیی ودیموکراتیەکانی ئەم یاسایە دەرچوێندرا.